

inspectierapport

.....

Objectnummer	:	1162
Rijksmonument nummer	:	519047
Object	:	R.K. Kerk H. Willibrordus
Gelegen te	:	Teteringen (Breda), Hoolstraat 13
Eigenaar/abonnee	:	R.K. Augustinusparochie Parochiekern H. Willibrordus
Adres	:	Kerkstraat 1, 4847 RM Teteringen

Inspectiedatum	:	2 en 3 december 2025
Inspectie uitgevoerd door	:	Raimond Smulders en Gwen Smits
Opmerkingen	:	In de periode 2024-2025 zijn diverse herstelwerkzaamheden uitgevoerd.

Uitgevoerde werkzaamheden:

- platte daken gereinigd;
- diverse goten gereinigd;
- op dak no. 28 en 43 enkele leien vervangen;
- begroeiing plaatselijk verwijderd.

Voor het behoud van het monument vinden wij het van belang dat, in volgorde van urgentie, de volgende werkzaamheden worden uitgevoerd:

Periodiek:

- rookmelders controleren op functioneren
- brandblusmiddelen laten keuren
- bliksembeveiliging laten controleren en doormeten
- elektrotechnische installatie laten controleren
- goten en bezinkputten reinigen
- lichtkoepel reinigen
- buitenschilderwerk hout reinigen
- begroeiing snoeien
- hang- en sluitwerk regelmatig smeren

In volgorde van urgentie:

- bereikbaarheid en toegankelijkheid verbeteren
- enkele ladders in de kapruimten vervangen en trappen herstellen
- gootbekleding herstellen
- voetlood dak no. 2-9 herstellen
- bitumen dakbedekking herstellen
- muurlood (voegwerk) herstellen / vernieuwen
- riolering onderzoeken en herstellen
- koperbekleding torenspitsen controleren / herstellen
- houtborende insecten bestrijden
- houtwerk plaatselijk herstellen
- hang- en sluitwerk herstellen
- beglazing en glasafdichting vernieuwen / restaureren
- schilderwerk uitvoeren / bijwerken
- kapconstructies en dakkapellen herstellen
- muurwerk en voegwerk herstellen
- enkele muurroosters vervangen
- tegelvloeren herstellen
- plafonds herstellen
- binnenpleisterwerk herstellen
- bekleding gootlijsten vervangen, stukken asbestlei afvoeren
- regenwaterafvoeren vernieuwen
- gootbekledingen vernieuwen

Verwijzing naar rubriek:

XI 6a
XI 5a
VIII 2a
XI 4b
II 2a b c 6a b c 8a 10a
I 14a
VII 1a
XI 3a
IX 1a

X 1a b 2a
V 7b 8a
II 2a 8a
I 4b
I 2d
I 7a b
II 10a
I 3a
V 11a
V 1b 3b 5a
IX 1a
VI 1a c d 4a 5a 6a
VII 1a b c d e 2a 3b c 4a
I 16a b c
III 1a 2a 8a / IV 3a
IX 4a
IV 2c
V 6b c
III 10a
II 1b
II 9b
II 6b

Diverse herstelwerkzaamheden kunnen, in afwijking van bovenstaande volgorde van urgentie, gecombineerd worden uitgevoerd.

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting/Advies	object no. 1162
					 (foto 2022) De in dit inspectierapport voorkomende nummers (no.) komen overeen met de nummering op de bijgevoegde daktekening.	
I DAKEN						
1. leibedekking						
a) dak no. 1 (dakruiter)	G				Voor zover van afstand met behulp van een verrekijker te inspecteren. Dit betreft de staande leibedekking tegen de stoel van de dakruiter.	
b) dak no. 2, 3, 5 (viering) dak no. 8, 9 (noordtransept) dak no. 20, 40		R			In de periode 2022-2024 zijn diverse beschadigde leien vervangen. <u>Gebrek(en):</u> - op de leibedekking komt enige algenbegroeiing voor; - verspreid vertonen de leien oxiderende ijzer-zwavelverbindingen; - verspreid vertonen enkele leien beschadigingen; - de leien zijn bros aan het worden, waardoor deze meer vocht opnemen. Hierdoor vervilten de leien aan de achterzijde.	
c) dak no. 3 (zuidwestzijde viering) dak no. 4 (viering) dak no. 5 (zuidwestzijde viering) dak no. 6 (schip) dak no. 10, 11 (koor) dak no. 12, 13 (zuidtransept) dak no. 21	G				Blauwe natuurleien (Maasdekking), bevestigd met roestvaststalen leihaken. <u>Gebrek(en):</u>	

<i>Rubriek</i>	<i>Kwalificatie*</i>				<i>Toelichting/Advies</i>	<i>object no. 1162</i>
d) dak no. 7 (schip) dak no. 16 t/m 19 dak no. 26 t/m 29 dak no. 32 t/m 35 dak no. 46 t/m 49				R	- op de leibedekking is verspreid enige algenbegroeiing waarneembaar; - aansluitend met de hoekkepers van enkele daken ontbreekt een enkele paslei. De overlapping in de hoogte van de leien op tentdak no. 16 t/m 19 bedraagt circa 5 cm. In de periode 2022-2024 zijn diverse beschadigde leien vervangen. <u>Gebreken(en):</u> - meerdere leien vertonen verwerking en oxiderende ijzer-zwavelverbindingen; - verspreid zijn meerdere leien beschadigd.	
e) dak no. 22 dak no. 37, 38, 42, 43, 44				G	Samaca natuurleien, bevestigd met roestvaststalen leihaken. In 2010 zijn de leibedekkingen vervangen. De overdekking van de leien is voldoende.	
f) dak no. 24				G	Samaca natuurleien, bevestigd met roestvaststalen leihaken. In 2017 zijn de leibedekkingen vervangen. De overdekking van de leien is voldoende.	
2. bitumen bedekking a) dak no. 14, 31 (biechtstoelen)				G	Ongeminaliseerde bitumen bedekking. <u>Gebreken(en):</u> - de uitlopen van deze platte dakjes zijn niet verdiept in de dakbedekking aangebracht; - het afschot van dak no. 14 is onvoldoende.	
b) dak no. 15				R	Geminaliseerde bitumen bedekking. In de periode 2007-2008 is de bitumen bedekking aangebracht. De uitlopen zijn enigszins verdiept aangebracht. <u>Gebreken(en):</u> - het ingerotte houtwerk van het platte dak is niet vervangen, waardoor het dak enigszins doorbuigt en regenwater op het dak blijft staan; - de dakbedekking vertoont plaatselijk plooivorming; - de leislagen zijn plaatselijk flink uitgespoeld; - de dakbedekking vertoont plaatselijk mechanisch veroorzaakte beschadigingen.	
c) dak no. 30 (berging)				R	Geminaliseerde bitumen bedekking. In de periode 2010-2011 is de bitumen bedekking aangebracht. <u>Gebreken(en):</u> - de uitlopen zijn niet verdiept in de bitumen bedekking aangebracht;	

<i>Rubriek</i>	<i>Kwalificatie*</i>				<i>Toelichting/Advies</i>	<i>object no. 1162</i>
d) dak no. 36, 39, 41				M	- het dak vertoont doorbuiging, waardoor regenwater op de dakbedekking blijft staan; - de constructie veert plaatselijk door bij het belopen. Mogelijk zijn enkele delen ingerot. Ongemineraliseerde bitumen bedekking met gemineraliseerde randstroken. <u>Gebreken(en):</u> - de dakbedekking vertoont plaatselijk pimpling; - het afschot van de daken is onvoldoende, waardoor plaatselijk water op de dakbedekking blijft staan en waardoor op dak no. 36 enige mud-curling waargenomen is. Hierbij veroorzaakt het aangehechte vuil aan de dakbedekking door het afwisselend nat worden en opdrogen scheuren tot op de inlage. <u>Advies:</u> Dakbedekkingen op termijn vernieuwen.	
					 <i>dak no. 36: blaasvorming / pimpling bitumen bedekking (foto 2024)</i>	
					 <i>dak no. 36: mud-curling / beschadigde toplaag</i>	

<i>Rubriek</i>	<i>Kwalificatie*</i>				<i>Toelichting/Advies</i>	<i>object no. 1162</i>
e) dak no. 45 3. koperbedekking a) dak no. 1 (dakruiter) dak no. 23 (traptoren)	G				(foto 2025) Ongeminaliseerde bitumen bedekking. Voor zover van afstand met behulp van een verrekijker te inspecteren. Het onderste gedeelte van de koperbekleding op dak no. 23 is in een eerdere periode vernieuwd. De koperbekleding is met een felsnaadverbinding aan elkaar bevestigd. <u>Gebrek(en):</u> - de koperbedekking vertoont deukvorming en mechanische beschadigingen; - de koperbedekking vertoont uitgevoerde reparaties; - de koperbedekking is door roestvorming aangetast; - aan de oostzijde van dak no. 23 en aan de westzijde van dak no. 1 zijn enkele forse beschadigingen aanwezig; - een eerder uitgevoerde reparatie aan de oostzijde van de torenhelm dak no. 1 is deels losgekomen. <u>Advies:</u> <i>Koperbekledingen torens met behulp van een hoogwerker controleren en waar nodig herstellen.</i>	
						
					dak no. 23: beschadiging in koperbekleding (foto 2022)	

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting/Advies	object no. 1162
4. voetlood a) algemeen b) oudere voetlood	G				 <i>dak no. 1: losgekomen reparatie oostzijde torenhelm (foto 2025)</i>	
					Voor zover niet nader genoemd. <u>Gebreken</u>: - het voetlood vertoont enige verwerking. <u>Gebreken</u>: - het voetlood vertoont verwerking en is plaatselijk in te grote lengtes verwerkt. Momenteel zijn er geen gebreken geconstateerd; - het voetlood onderaan dak no. 2-9 direct boven de zinken kilgoot is plaatselijk iets opgewaaid. Aan de binnenzijde zijn lekkages zichtbaar; - het voetlood vertoont onder de drup van de leihaken puntslijtage. <u>Advies</u>: Voetlood dak no. 2-9 direct boven de kilgoot herstellen. <i>dak no. 2-9: voetlood boven kilgoot niet waterdicht (foto 2025)</i>	

<i>Rubriek</i>	<i>Kwalificatie*</i>				<i>Toelichting/Advies</i>	<i>object no. 1162</i>
c) dak no. 1 (dakruiter) dak no. 9, 24, 28, 32	G				In 2017 vernieuwd.	
5. noklood a) algemeen	G				Voor zover niet nader genoemd en voor zover van afstand te inspecteren. <u>Gebrek(en):</u> - het noklood vertoont enige verwerking.	
b) dak no. 10, 11 (koor) dak no. 12, 13 (zuidtransept)	G				Voor zover van afstand te inspecteren. Driedelig noklood.	
6. hoekkeperlood a) algemeen	G				Voor zover te controleren. Dit betreft de loden vlinderloketten in de leibedekking bij de hoekkepers.	
7. gevellood en loketten a) algemeen			R		Voor zover niet nader genoemd. <u>Gebrek(en):</u> - het gevellood en de loketten vertonen verwerking; - één loket boven dak no. 44 is niet aangevoegd en vertoont een klein mechanisch veroorzaakt gaatje; - één loket boven dak no. 40 is opgewaaid; - verspreid is het voegwerk boven het gevellood losgescheurd of weggefallen, boven dak no. 14, 30, 36, 41, 48 en boven de zalinggoten onder dak no. 2, 5, 21, 22 en 43; - enkele loketten boven de leibedekking van de absis (dak no. 40) is provisorisch met kit afgedicht. <u>Advies: Voegwerk herstellen.</u>	
						
					gevel onder dak no. 2-5: weggefallen voegwerk, ter plaatse is inwatering mogelijk (foto 2025)	

<i>Rubriek</i>	<i>Kwalificatie*</i>				<i>Toelichting/Advies</i>	<i>object no. 1162</i>
					 <i>dak no. 43: voegwerk boven gevellood weggevallen (foto 2025)</i>	
					 <i>gevel onder dak no. 37: losgekomen en weggevallen voegwerk boven dak no. 36 (foto 2020)</i>	

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting/Advies	object no. 1162
					 dak no. 40: loket opgewaaaid (foto 2024)	
b) dak no. 15, 30		R			In de periode 2011-2012 is het gevellood boven dak no. 30 gedeeltelijk deels vernieuwd. In 2017 is boven dak no. 15 het gevellood met bladlood hersteld. Het bladlood is met 15 ponds lood uitgevoerd. <u>Gebreken(en):</u> - het gevellood boven de platte daken is niet gelijktijdig met het vervangen van de bitumen bedekking vernieuwd. Het gevellood vertoont uitgevoerde reparaties. <u>Advies:</u> Gevellood boven dak no. 30 gelijktijdig met het vernieuwen van de dakbedekking vervangen.	
c) gevellood zuidzijde torengevel boven zaling	G					
d) dak no. 24	G				In de periode 2022-2024 geheel vervangen. In 2017 vernieuwd. In de periode 2022-2024 zijn de loketten opnieuw aangevoegd.	
8. mutsen en pironen						
a) algemeen (lood)		R			Voor zover van afstand met behulp van een verrekijker te inspecteren. Dit betreft de loden pironen op de tentdaken en dakkapellen. <u>Gebreken(en):</u> - het loodwerk vertoont verwerking; - enkele pironen zijn enigszins ingezakt of staan scheef. In 2017 is de muts onder de piron vernieuwd.	
b) dak no. 26 t/m 29 (lood)	G					
9. loodbekleding						
a) dak no. 1 (dakruiter)		R			Zowel de loodbekleding op de vloer als tegen de stijlen van de dakruiter (dak no. 1) is goed. De loodbekleding is met roefverbindingen uitgevoerd. Het achterliggende houtwerk van de stijlen is door de loodbekleding niet te controleren. <u>Gebreken(en):</u>	

<i>Rubriek</i>	<i>Kwalificatie*</i>				<i>Toelichting/Advies</i>	<i>object no. 1162</i>
10. deklijsten a) algemeen (zink)				R	- de loodbekleding vertoont verwerking en plaatselijk plooivorming; - de bevestigingsbeugels van de balustrade is door het bladlood heen aangebracht; - het lood vertoont verspreid mechanisch veroorzaakte beschadigingen. In 2017 is de deklijst van dak no. 20 en 21 vernieuwd. In de periode 2022-2024 is de bevestiging van diverse deklijsten verbeterd. <u>Gebrek(en):</u> - het zink vertoont verwerking.	
11. daktrimmen a) algemeen (aluminium)				G		
12. boeiboorden en overstekken a) algemeen (hout)				G	In 2017 is de daklijst van de dakruiter (dak no. 1) vernieuwd en is een ontbrekende klos bij het overstek van dak no. 41 aangebracht. In de periode 2024-2025 zijn enkele herstel werkzaamheden uitgevoerd.	
13. vloerluik a) dakruiter (dak no. 1) (zink)				G		
14. lichtkoepel a) dak no. 36 (kunststof)				G	<u>Gebrek(en):</u> - aangroei algen. <u>Advies:</u> Lichtkoepel periodiek reinigen.	
15. monnikskappen a) algemeen (lood)				G	<u>Gebrek(en):</u> - enkele monnikskappen zijn ingedeukt en vertonen verwerking.	
16. kapconstructies a) algemeen (hout)				R	Voor zover te inspecteren betreft dit de naaldhouten spanten en gordingen en verticaal dakbeschot. In het verleden is bij de opleggingen van de balkkoppen een booronderzoek uitgevoerd. Gegevens hieromtrent zijn bij ons niet bekend. Verspreid zijn in het verleden meerdere balkkoppen met epoxy gietmortel hersteld, onder meer kilkeper noordoostzijde dak no. 2, spant zuidoosthoek dak no. 27-28 en onder dak no. 6. In 2017 zijn onder de viering enkele schoren aanbracht en is de kapconstructie onder dak no. 24 verstevigd / hersteld. Tijdens de inspectie 2024 waren er werkzaamheden in uitvoering. Enkele gordingen zijn hersteld, onder meer de opleggingen van de gordingen in de voorgevel, een gording onder dak no. 6 en de ingerotte gording dak no. 13 direct onder dakkapel. De gordingen zijn met een verkeerde houtverbinding hersteld. De sterkte van de gordingen is echter door ons niet te beoordelen.	

Rubriek	Kwalificatie*	Toelichting/Advies <i>object no. 1162</i>
b) platte daken (hout)		De gordingen hadden met een zogenoemde haaklas hersteld moeten worden. In de periode 2024-2025 is een gording dak no. 6 met plaatmateriaal verstevigd. <u>Gebrek(en):</u> - verspreid vertonen zijn oude lekkagesporen zichtbaar; - enkele houtverbindingen staan enigszins open; - de kapconstructies vertonen verspreid aantasting door houtborende insecten. Activiteit van houtborende insecten is door ons tijdens deze inspectie niet waargenomen; - de kapconstructies vertonen verspreid oorlogsschade; - het dakbeschot vertoont openstaande naden; - diverse onderdelen van dak no. 42 t/m 44 vertonen inrotting onder meer de kilkeperbalk onder dak no. 43 en één plank van het dakbeschot, direct onder de kilgoot aan de zuidoostzijde dak no. 44. <u>Advies:</u> Ingerot houtwerk herstellen of verstevigen. Onder de herstelde gordingen een extra balk vastbouten. <u>Advies:</u> Het herstel van de houtconstructie uitvoeren conform de Uitvoeringsrichtlijn Historische houtconstructies (URL 3001) van de Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM). Deze is te downloaden van de website ERM (www.stichtingerm.nl). <i>dak no. 13: gording op verkeerde wijze hersteld (foto 2025)</i> De platte daken zijn aan de onderzijde afgewerkt en hierdoor niet te inspecteren. <u>Gebrek(en):</u>

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting/Advies	object no. 1162
c) dakkapellen (hout)					- onder dak no. 15 is gedeeltelijk zichtbaar dat één balk van de balklaag en enig dakbeschot is ingerot. Naast de ingerotte balk is in een eerdere periode een nieuwe balk aangebracht. Advies: Ingerot houtwerk herstellen of vervangen. <i>constructie onder dak no. 15: ingerot houtwerk door oude lekkage (foto 2024)</i>	
17. bekleding zijwangen a) dakkapellen (natuurleien)				R	Dit betreft de constructie van de dakkapellen. Voor zover zonder destructief onderzoek gecontroleerd. In de periode 2024-2025 zijn enkele herstel werkzaamheden uitgevoerd. <u>Gebrek(en):</u> - de weldorpels onderaan de luiken in de dakkapellen zijn nogal smal en bij een combinatie van regen en een bepaalde windrichting niet geheel waterdicht. Advies: Om inwateren en inrotting van de onderliggende gordingen te voorkomen, zouden in de onderdorpels afvoergaatjes met buisjes kunnen worden aangebracht, zodat condenswater via de lekgootjes en afvoertjes in de dorpels kan worden afgevoerd.	
II GOTEN EN AFVOEREN						
1. bakgoten, gootconstructie a) algemeen (hout)				G		
b) gootlijsten (vezelcementleien)				R	Voor zover waarneembaar door de bekleding in de bakgoten. De vezelcementleien zijn mogelijk asbesthoudend. In de periode 2024-2025 zijn meerdere beschadigde asbestleien vervangen door natuurleien. Rondom de kerk liggen verspreid meerdere stukken asbestleien. <u>Gebrek(en):</u>	

<i>Rubriek</i>	<i>Kwalificatie*</i>				<i>Toelichting/Advies</i>	<i>object no. 1162</i>
2. bakgoten, gootbekleding a) algemeen (zink)				M	- verspreid over de gootlijsten is een enkele wit geverfde vezelcementlei beschadigd; - op diverse plaatsen zijn de bevestigingsnagels van de vezelcementleien losgekomen; <u>Advies:</u> Vezelcementleien laten onderzoeken op aanwezigheid van asbest. <u>Advies:</u> Indien de vezelcementleien asbesthoudend zijn, deze leien op termijn door een gecertificeerd saneringsbedrijf volgens voorschriften laten verwijderen en vervangen door natuurleien. <u>Advies:</u> Stukken asbestlei verzamelen en laten afvoeren. Voor zover niet nader genoemd. De kwaliteit van het zink varieert van redelijk tot matig. In de periode 2022-2024 zijn diverse duurzame herstelwerkzaamheden uitgevoerd. <u>Gebreken(en):</u> - de zinkbekleding direct onder de druijp van de koperbekleding op de torens vertoont verwerking als gevolg van koperoxidatie (elektrolytische werking van koper op zink); - de zinkbekleding in de bakgoten vertoont verspreid putcorrosie, onder meer bij de uitlopen. Op termijn kunnen slijtagegaatjes ontstaan; - de solderingen vertonen verwerking en zijn plaatselijk zwak. <u>Advies:</u> Men kan overwegen om de zinkbekleding in de bak- en zalinggoten, welke aangetast worden door de bovenliggende koperbekledingen, te behandelen met een duurzame coating. Dit om de levensduur van de zinkbekleding te verlengen. Door de koperoxidatie wordt de levensduur van zink aanzienlijk verkort. Indien het nog mogelijk is om een coating aan te brengen, de zinkbekleding geheel reinigen en vetvrij maken. <u>Advies:</u> Goten periodiek reinigen.	

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting/Advies	object no. 1162
					 dak no. 6: door koper aangetaste zinkbekleding (foto 2025)	
b) dak no. 2-5 (viering) (zink) dak no. 32, 33, 37 (zink) dak no. 40, 43, 44 (zink)			R		<u>Gebreken(en):</u> - het zink vertoont enige verwerking. <u>Advies:</u> <i>Goten periodiek reinigen.</i> In 2017 vernieuwd. <u>Advies:</u> <i>Goot periodiek reinigen.</i>	
c) dak no. 24 (koper)		G				
3. kilgoten, gootconstructie a) algemeen (hout)		G			Voor zover waarneembaar door de bekleding in de kilgoten.	
4. kilgoten, gootbekleding a) algemeen (lood)			R		<u>Gebreken(en):</u> - de loodbekleding vertoont enige verwerking; - de kilgoten van de dakkapellen zijn door verwerking dunner geworden, onder meer aan de onderzijde van de kilgoten.	
b) algemeen (zink)			R		<u>Gebreken(en):</u> - plaatselijk is het zink verweerd, onder meer bij de druipkanten; - de aan de onderzijde aangebrachte coating is deels weggevallen.	
5. zalinggoten, gootconstructie a) algemeen (hout)		G			De constructie onder de zalinggoten is voor het grootste gedeelte niet te inspecteren.	
6. zalinggoten, gootbekleding a) algemeen (zink)			R		<u>Gebreken(en):</u> - de zinkbekleding in de zalinggoten achter de daken vertoont verwerking. <u>Advies:</u> <i>Goten periodiek reinigen.</i>	
b) dak no. 21, 22, 29 (zink)				M	In de periode 2022-2024 zijn diverse duurzame herstelwerkzaamheden uitgevoerd. <u>Gebreken(en):</u>	

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting/Advies	object no. 1162
c) dak no. 24 (koper)	G				- de zinkbekleding vertoont verwerking door koperoxidatie van de bovenliggende koperbekleding; - de zinkbekleding in de zalinggoot onder dak no. 21 ligt enigszins gebold. <u>Advies:</u> Gootbekleding op termijn vernieuwen. <u>Advies:</u> Men kan overwegen om de zinkbekleding in de bakgoten en zalinggoten, welke aangetast worden door de bovenliggende koperbekledingen, te behandelen met een duurzame coating. Dit om de levensduur van de zinkbekleding te verlengen. Door de koperoxidatie wordt de levensduur van zink aanzienlijk verkort. Voor het goed aanbrengen van een coating, de zinkbekleding geheel reinigen en vetvrij maken. <u>Advies:</u> Goten periodiek reinigen. In 2017 vernieuwd. <u>Advies:</u> Goot periodiek reinigen.	
7. zakgoten, gootconstructie a) algemeen (hout)	G				De constructie onder de zakgoten is voor het grootste gedeelte niet te inspecteren. <u>Gebreken(en):</u> - de ondergrond van de zakgoten is niet overal geheel vlak.	
8. zakgoten, gootbekleding a) algemeen (zink)		R			In de periode 2022-2024 zijn diverse duurzame herstelwerkzaamheden uitgevoerd. <u>Gebreken(en):</u> - verspreid vertoont het zink verwerking; - de goot onder dak no. 27 vertoont een met lijmkit uitgevoerde reparatie. Dit is echter een tijdelijke reparatie. <u>Advies:</u> Zinkbekleding goot onder dak no. 27 herstellen door het opsolderen van een strookje zink. <u>Advies:</u> Goten periodiek reinigen.	
9. regenwaterafvoeren a) algemeen (zink)			R		<u>Gebreken(en):</u> - meerdere regenwaterafvoeren worden door koperoxidatie aangetast. plaatselijk zijn diepe corrosieputten zichtbaar.	
b) algemeen (pvc)				M	Pvc is bouwhistorisch gezien niet origineel aan dit monument en minder duurzaam. <u>Gebreken(en):</u> - de pvc regenwaterafvoeren zijn door ultravioletstraling en uittreding van weekmakers in het kunststof verweerd en verhard; - enkele afvoerbeugels zijn roestig. <u>Advies:</u> Regenwaterafvoeren vervangen. <u>Bij vervanging van deze afvoeren, mede gezien de duurzaamheid, hetzelfde materiaal als de gootbekleding toepassen. Hierbij dient men rekening te</u>	

<i>Rubriek</i>	<i>Kwalificatie*</i>				<i>Toelichting/Advies</i>	<i>object no. 1162</i>
c) dak no. 24 (koper) d) dak no. 24 (metalen onder eind) 10. riolering a) algemeen	G				<i>houden met de elektrolytische reactie van koper op zink.</i> In 2017 vernieuwd. In 2017 aangebracht. De riolering is door ons niet geïnspecteerd. Voor zover waarneembaar zijn de navolgende zichtbare gebrek(en) gesignaleerd. <u>Gebrek(en):</u> - de keramische gresbuis aan de noordwestzijde van dak no. 36 is fors geschilderd en stuk; - enkele bezinkputten zijn losgekomen van het muurwerk. <i>Advies: Bezinkputten periodiek reinigen.</i> <i>Advies: Riolering nader inspecteren. Gresbuis vervangen, bezinkputten herstellen en riolering doorspuiten.</i>	
III MUURWERK 1. buitenmuurwerk, metselwerk a) algemeen			R		Kruisverband. Voor zover waarneembaar door de begroeiing, welke op meerdere plaatsen aanwezig is. <u>Gebrek(en):</u> - verspreid is oud staalwerk in de gevels aanwezig; - de gevels vertonen oorlogsschade. De oorlogsschade is met een mortel hersteld; - verspreid over het muurwerk komen enkele zettingscheuren voor, niet constructief (onder meer in de oostelijke en westelijke topgevel, oostgevel onder dak no. 6, 9, 12, 13 en onder dak no. 22, 36 en	

*breuk gresbuis bij bezinkput onder dak no. 36
(foto 2022)*

Rubriek	Kwalificatie*	Toelichting/Advies	object no. 1162
		46. De scheurvorming is voor zover te controleren stabiel; - direct boven de hoofdingang aan de westzijde schip (dak no. 6-7) zijn enkele scheuren in het verleden met een kleurafwijkende voegmortel dichtgezet. Het voegwerk is plaatselijk losgescheurd en weggevalen. In de periode 2017-2018 is de scheur slechts deels hersteld; - door roestvorming van de klauwduimen is het metselwerk bij het deurtje aan de oostzijde van de traptoren (dak no. 23) (ter hoogte van de bakgoot) plaatselijk beschadigd; - het muurwerk onder dak no. 2 t/m 5 (viering) is plaatselijk gescheurd en/of ontzet; - onder dak no. 7 en 24 zijn enkele zetscheuren zichtbaar en het metselwerk is bovenaan enigszins ontzet. <u>Advies:</u> Muurwerk herstellen. <u>Advies:</u> Het herstel van metselwerk uitvoeren conform de Uitvoeringsrichtlijn metselwerk (URL 4003) van de Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM). Deze is te downloaden van de website ERM (www.stichtingerm.nl). <i>beschadigd metselwerk ter hoogte van onderste klauwduim van het luik bovenaan de traptoren (dak no. 23) (foto 2025)</i>	

<i>Rubriek</i>	<i>Kwalificatie*</i>				<i>Toelichting/Advies</i>	<i>object no. 1162</i>
2. buitenmuurwerk, voegwerk a) algemeen					 <i>dak no. 6-13: gescheurd en ontzet metselwerk onder viering (foto 2025)</i>	
				R	 <i>scheurvorming boven hoofdentree westzijde kerk (foto 2022)</i> Gesneden voegwerk. <u>Gebrek(en):</u> - ter plaatse van de scheurvorming in de gevels is het voegwerk plaatselijk weggevallen. In de periode 2017-2018 zijn meerdere zetscheuren met een te harde en kleurafwijkende voegmortel dichtgezet; - het voegwerk van de zuidelijke en westelijke gevels vertoont verwerking. <i>Advies: Voegwerk herstellen / vervangen door een bijpassende voegmortel.</i> <i>Het slechte voegwerk voldoende diep uithakken (diepte minimaal 1½ keer de breedte (hoogte) van de voeg, haaks uitgehaald) en vervangen door een voeg,</i>	

Rubriek	Kwalificatie*			Toelichting/Advies	object no. 1162
3. schoorstenen a) uitpandig, dak no. 37-38 b) uitpandig, dak no. 10-11	G	R		waarvan de mortelsamenstelling is aangepast op de kleur en samenstelling van de oorspronkelijke metsel- en voegmortel en de hardheid van de bakstenen. Om het oorspronkelijke voegwerk zoveel mogelijk te benaderen, eerst enkele proefmonsters opzetten en deze vooraf beoordelen. Om een monster van een kalkmortel goed op kleur te kunnen beoordelen, moet het monster minimaal 2 tot 3 weken staan (afhankelijk van het jaargetijde). <u>Advies:</u> Het herstel van voegwerk uitvoeren conform de Uitvoeringsrichtlijn Historisch voegwerk (URL 4006) van de Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM). Deze is te downloaden van de website ERM (www.stichtingerm.nl). Voor zover van afstand met behulp van een verrekijker te inspecteren. <u>Gebrek(en):</u> - de betonnen plaat op de schoorsteen is verweerd en uitgespoeld; - op de schoorsteen komt mos- en algenbegroeiing voor.	
c) inpandig, algemeen	G			Voor zover te controleren. <u>Gebrek(en):</u> - het roetluik van de schoorsteen (dak no. 10-11) ontbreekt. Het luikje ligt naast de doorgang naar de kapruimte van de absis opgeslagen. De schoorsteenkanalen zijn door ons inwendig niet geïnspecteerd.	
d) schoorsteenkanalen					
4. deurdorpels a) algemeen (hardsteen)		R		<u>Gebrek(en):</u> - enkele deurdorpels zijn uitgesleten en/of gescheurd.	

aanzicht schoorsteen (foto 2022)

<i>Rubriek</i>	<i>Kwalificatie*</i>				<i>Toelichting/Advies</i>	<i>object no. 1162</i>
b) algemeen (hout)		R			<u>Gebrek(en):</u> - enkele deurdorpels vertonen beschadigingen.	
5. kruisen op topgevels a) algemeen (natuursteen)		R			<u>Gebrek(en):</u> - het natuurstenen kruis op de topgevel aan de westzijde dak no. 6-7 vertoont oorlogsschade.	
6. tracteringen a) algemeen (natuursteen)		R			Voor zover niet nader genoemd. Dit betreft zowel zand- als tufstenen tracteringen in de drie ronde radvensters van het middenschip en de transepten. De tracteringen zijn aan de binnenzijde verstevigd met een metalen frame. In 2017 is het natuursteenwerk plaatselijk hersteld en zijn de glas-in-loodpanelen plaatselijk aangevoegd. In de westelijke topgevel zijn de glas-in-loodpanelen zowel aan de binnen- als aan de buitenzijde aangevoegd. <u>Gebrek(en):</u> - het tufsteen van met name meerdere elementen onder dak no. 6-7 beginnen flink te verweren en te verbrokkelen; - het natuursteenwerk vertoont enkele scheuren of beschadigingen; - door roestvorming van enkele ankers is het natuursteen van het noordelijke radvenster gescheurd en/of beschadigd; - het voegwerk tussen de elementen is plaatselijk gescheurd.	
7. muurafdekking (natuursteen) a) westzijde schip (dak no. 6-7) oostzijde koor (dak no. 10-11)	G				 <i>voorgevel: verweerd tufsteen onder dak no. 6-7 (foto 2024)</i> <u>Gebrek(en):</u>	

<i>Rubriek</i>	<i>Kwalificatie*</i>				<i>Toelichting/Advies</i>	<i>object no. 1162</i>
8. binnenmuurwerk, metselwerk a) algemeen		R			- de voegen tussen de elementen zijn in het verleden met een bitumenkit afgedicht. <u>Gebrek(en):</u> - het muurwerk vertoont plaatselijk enige zoutuitbloei; - door oorlogshandelingen vertonen meerdere gevels scheurvorming. De scheurvorming in de gevels is stabiel en veroorzaakt geen verdere verzwakkingen; - verspreid komen er in de kerk meerdere zetscheuren voor, onder meer in de topgevels, in de traptoren en in het toegangsportaal aan de westzijde van de kerk; - verspreid zijn enkele oude vochtplekken zichtbaar. <i>Advies: Muurwerk herstellen. Enkele zetscheuren met een geschikte voegmortel afdichten.</i>	
9. binnenmuurwerk, voegwerk a) algemeen	G				<u>Gebrek(en):</u> - op de plaats van de scheurvorming is het voegwerk plaatselijk losgekomen.	
10. binnenpleisterwerk a) algemeen		R			<u>Gebrek(en):</u> - enkele gepleisterde banden tegen de gemetselde gewelf ribben zijn door zoutuitbloei en scheurvorming beschadigd; - het binnenpleisterwerk tegen de topgevel aan de zuidzijde onder dak no. 42-43 is plaatselijk gescheurd en beschadigd; - verspreid is het binnenpleisterwerk op de kelderwanden onder dak no. 37-38 plaatselijk beschadigd, gescheurd en/of weggevalen; - het binnenpleisterwerk tegen de kelderwanden onder dak no. 42-43 vertoont plaatselijk enige zoutuitbloei. Achter de betimmering is geen ventilatie aanwezig. <i>Advies: Binnenpleisterwerk met een kalkrijke vochtregulerende pleistermortel herstellen.</i>	

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting/Advies	object no. 1162
					 afgedrukt binnenpleisterwerk kelder onder dak no. 42-43 (foto 2025)	
11. wandtegelwerk						
a) algemeen	G					
12. raam- en deuromlijstingen						
a) algemeen (hout)	G					
13. vensterbanken						
a) algemeen (natuursteen)	G					
IV FUNDERINGEN, VLOEREN						
1. funderingen						
a) algemeen			R		Voor zover uiterlijk waarneembaar en gezien de uiterlijke toestand van het muurwerk.	
2. vloeren						
a) algemeen (hout)			R		<u>Gebreken(en):</u> - enkele vloerdelen (sponningdelen) van de zoldervloer (dak no. 37-38 en dak no. 42-43) zijn losgekrompen en/of beschadigd.	
b) sacristie (hout)			R		<u>Gebreken(en):</u> - de parketvloer is uitgesleten en beschadigd; - in het midden vertoont de vloer een krimpnaad; - er ontbreken enkele onderdelen van deze vloer. Dit betreft zowel de keramische tegelvloeren als de (leisteentegels) van het priesterkoor.	
c) algemeen (tegels)			R		<u>Gebreken(en):</u> - de natuurstenen tegelvloer vertoont enkele open voegen en klinkt op een diverse plaatsen hol bij bekloppen; - meerdere natuurstenen vloertegels zijn beschadigd; - meerdere natuurstenen vloertegels liggen los; - in de gang bij de buitendeur onder dak no. 36 is de keramische tegelvloer (onder de loper / mat)	

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting/Advies	object no. 1162
d) algemeen (beton) e) kelder (dak no. 37-38) (steen) f) plankieren kerkbanken (hout)	G				gescheurd en enigszins verzakt en hol bij bekloppen (onthechting); - enkele keramische vloertegels bij de toegangsdeuren aan de westzijde van de kerk zijn gescheurd en/of beschadigd. <u>Advies:</u> Tegelvloeren grondig herstellen. <u>Advies:</u> Om slijtage en schade aan de vloertegels te voorkomen, kan het beste regelmatig worden gestofzuigd met een parketborstel als opzetstuk. Dweil de vloer met lauwwarm water en een klein beetje neutrale zeep, bijvoorbeeld Marseillezeepvlokken. Droog de vloer direct na het dweilen met een schone dweil. Dit voorkomt dat vocht in de tegels en voegen trekt. Voor zover te controleren.	
3. gewelven a) algemeen (steen)		R			<u>Gebrek(en):</u> - enkele houten delen vertonen beschadigingen. Voor zover van afstand te inspecteren. <u>Gebrek(en):</u> - verspreid komen er in de gewelven meerdere zetscheuren voor; - in het gewelf onder dak no. 24 zijn enkele gaten aanwezig ten behoeve van de afvoerpijpen van de cv-installatie; - aan de bovenzijde van de gewelven is veel vervuiling en bouwafval aanwezig. <u>Advies:</u> Scheurvorming afdichten. <u>Advies:</u> Gewelven reinigen.	
V OVERIGE ONDERDELEN						
1. buitenkozijnen a) algemeen (hout)	G				Voor zover niet nader genoemd en voor zover zonder destructief onderzoek gecontroleerd.	
b) dakkapellen topgevel onder dak no. 42-43 noordzijde dak no. 36 (hout)		R			Voor zover niet nader genoemd en voor zover zonder destructief onderzoek gecontroleerd. In de periode 2024-2025 zijn enkele herstel werkzaamheden uitgevoerd. <u>Gebrek(en):</u> - de onderdorpel en enkele afwerkklanten van de westelijke dakkapel op dak no. 7 vertonen lichte inrotting. - enkele buitenkozijnen onder dak no. 36 vertonen lichte houtrotschade. <u>Advies:</u> Buitenkozijnen herstellen.	

Rubriek	Kwalificatie*			Toelichting/Advies	object no. 1162
				Advies: Ingerot houtwerk, droogscheuren en openstaande houtverbindingen voldoende uitfrezen en met een blijvend elastische en goed hechtende twee-componenten reparatiemassa op basis van epoxy herstellen. Grote delen ingerot houtwerk vervangen. dak no. 7: ingerot houtwerk dakkapel (foto 2025)	
2. binnenkozijnen					
a) algemeen (hout)		R		Gebrek(en): - enkele houtverbindingen staan enigszins open; - de binnendeurkozijnen vertonen mechanische beschadigingen.	
b) kelder (metaal)		G			
3. ramen					
a) algemeen (hout)		G		Voor zover niet nader genoemd en voor zover zonder destructief onderzoek gecontroleerd.	
b) voorzetramen en kelderramen onder dak no. 37-38 (hout)		R		Voor zover zonder destructief onderzoek gecontroleerd. In de periode 2017-2018 hersteld. Gebrek(en): - de buitenramen vertonen enige houtrotschade. Advies: Buitenramen herstellen. Advies: Ingerot houtwerk, droogscheuren en openstaande houtverbindingen voldoende uitfrezen en met een blijvend elastische en goed hechtende twee-componenten reparatiemassa op basis van epoxy herstellen. Grote delen ingerot houtwerk vervangen.	

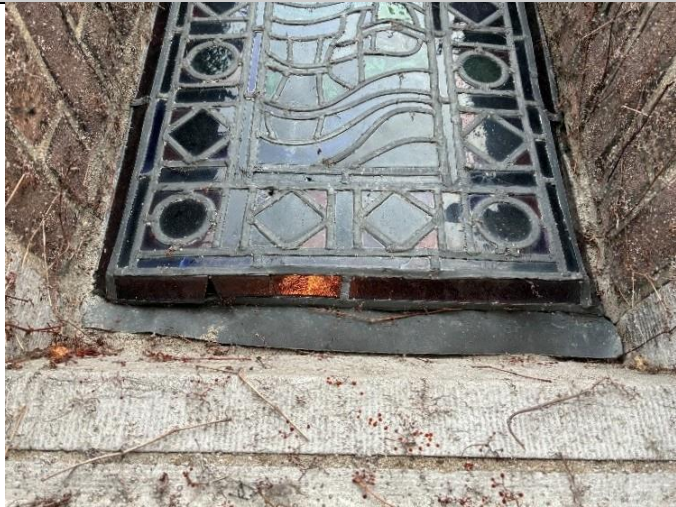
Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting/Advies	object no. 1162
					 zuidelijke gevel onder dak no. 37-38: houtrotschade (foto 2024)	
c) buitenramen verdieping onder dak no. 42-43 (hout)	G				Voor zover zonder destructief onderzoek gecontroleerd. In de periode 2024-20-25 zijn de ingerotte ramen vervangen.	
4. buitendeuren a) algemeen (hout)		R			Voor zover zonder destructief onderzoek gecontroleerd. <u>Gebreken(en):</u> - enkele buitendeuren aan de westzijde van de kerk zijn enigszins geschrant; - de buitendeur onder dak no. 43 is kromgetrokken en kiert; - mechanische beschadigingen.	
5. binnendeuren a) algemeen (hout)			R		<u>Gebreken(en):</u> - enkele binnendeuren vertonen enkele beschadigingen en enkele verbindingen staan enigszins open; - enkele binnendeuren zijn enigszins geschrant of scheluw. <u>Advies:</u> Klemmende binnendeuren herstellen. Eerst controleren of de scharnieren moeten worden vervangen of worden bijgesteld. Vervolgens, indien nodig, de omtrekspeeling corrigeren door afschaven van hout.	
6. plafonds a) algemeen (pleisterwerk)	G				Voor zover niet nader genoemd. De pleisterdragers en de bevestiging van de plafonds is door ons niet te controleren.	
b) onder dak no. 16 t/m 19 onder dak no. 26 t/m 30 onder dak no. 32 t/m 36 onder dak no. 46 t/m 49						

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting/Advies	object no. 1162
(pleisterwerk)		R			De pleisterdragers en de bevestiging van de plafonds is door ons niet te controleren. Inclusief gipsplaten plafonds. <u>Gebreken(en):</u> - verspreid vertonen deze plafonds enige scheurvorming; - het plafond onder dak no. 36 is gescheurd en plaatselijk uitgezakt; - het bovenste gepleisterde plafond onder dak no. 16 t/m 19 is enigszins gescheurd en beschadigd; - het plafond in de bergruimte (dak no. 30) is plaatselijk gescheurd en beschadigd en in de periode 2015-2016 gedeeltelijk hersteld; - het plafond onder dak no. 26 t/m 29 is nog niet afgewerkt; - de plafondtengels in de kapruimte onder dak no. 26 t/m 29 vertonen veel sporen van houtworm. Activiteit van houtborende insecten is door ons tijdens deze inspectie niet waargenomen in verband met de beperkte bereikbaarheid; - aan de bovenzijde van diverse plafonds is veel afval en puin aanwezig. <u>Advies:</u> Plafonds herstellen, afwerken en aan bovenzijde reinigen.	
c) onder dak no. 15 (pleisterwerk)			M		De bevestiging van het plafond is door ons niet te controleren. <u>Gebreken(en):</u> - het plafond is door oude lekkages van het platte dak plaatselijk fors beschadigd en deels weggevalen. <u>Advies:</u> Plafond verwijderen, balklaag nader onderzoeken en herstellen. Plafond vernieuwen.	
d) onder dak no. 42-43 (hout)	G				Dit betreft het plafond, bestaande uit houten balken en triplexplaten.	
e) onder dak no. 37-38 (systeem)	G				Dit betreft het plafond bestaande uit boardplaten. <u>Gebreken(en):</u> - enkele plafondplaatjes zijn licht beschadigd.	
7. trappen, inclusief leuningen						
a) algemeen (hout)	G				Voor zover niet nader genoemd.	
b) traptoren (dak no. 23) (hout)		R			Dit betreft de spiltrap in de traptoren (dak no. 23) en de keldertrappen. In de periode 2017-2018 zijn enkele delen van de trappen provisorisch met vulmiddel hersteld. <u>Gebreken(en):</u> - verspreid komt in de spiltrap in de traptoren (dak no. 23) enige oude aantasting door houtborende insecten voor, waardoor de spil verzwakt is; - de trapboom onderaan de steektrap (zuidzijde kelderruimte onder dak no. 42-43) is enigszins verzaakt;	

<i>Rubriek</i>	<i>Kwalificatie*</i>				<i>Toelichting/Advies</i>	<i>object no. 1162</i>
c) noordzijde dak no. 36 (steen) zuidzijde dak no. 42-43 (steen)	G				- de onderste trede van de keldertrap onder dak no. 37-38 wordt ondersteund door bakstenen. <u>Advies:</u> Trappen herstellen.	
8. ladders a) algemeen (hout)					<u>Gebrek(en):</u> - de oude houten ladders, welke verspreid in de kapruimte van de kerk aanwezig zijn, zijn verzwakt en onbetrouwbaar. <u>Advies:</u> Ladders vervangen.	
9. luiken a) dakkapellen (hout)	G				Voor zover zonder destructief onderzoek gecontroleerd. In 2017 zijn enkele luiken in de dakkapellen vernieuwd of plaatselijk hersteld.	
10. balustrade a) dakruiter (dak no. 1) (hout)		R			In 2017 vernieuwd. In de periode 2024-2025 zijn enkele balustrades hersteld.	
11. interieur a) algemeen					Het interieur is door ons tijdens deze inspectie globaal geïnspecteerd. Op d.d. 3 oktober 2013 is een gespecialiseerde inspectie van het historische interieur door onze interieurwacht uitgevoerd. <u>Gebrek(en):</u> - enkele interieurstukken vertonen oude aantasting door houtborende insecten; - de beelden en de consoles onder de balustrade van het zangkoor vertonen oude aantasting door houtboorende insecten en de console onder het noordelijke beeld is van het muurwerk losgekomen; - enkele kerkbanken vertonen beschadigingen en ontbreken; - op de navolgende locaties is activiteit van houtborende insecten waargenomen: - biechtstoel onder dak no. 14; - rugleuning achterste kerkbank middenschip; - triplex beplating tegen muurwerk onder dak no.11; - achterwand kerkbank onder dak no. 7; - diverse opgeslagen spullen onder dak no. 37-38 en 42-43. <u>Advies:</u> Houtborende insecten bestrijden. <u>Advies:</u> Bestrijding van insecten en/of zwammen uitvoeren conform de Uitvoeringsrichtlijn Bestrijding insecten en zwammen (URL 5001) van de Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM). Deze is te downloaden van de website ERM (www.stichtingerm.nl).	

<i>Rubriek</i>	<i>Kwalificatie*</i>				<i>Toelichting/Advies</i>	<i>object no. 1162</i>
VI BEGLAZING 1. glas in lood a) algemeen				R	Voor zover niet nader genoemd. In 2017 zijn enkele glas-in-loodpanelen vernieuwd (goed), onder meer: - noord- en zuidzijde onder dak no. 40; - oostzijde onder dak no. 9 en 12; - enkele glas-in-loodpanelen onder dak no. 23. - twee van de drie ronde glas-in-loodpanelen aan de zuidzijde onder dak no. 46. In de periode 2022-2024 zijn enkele glas-in-loodpanelen vernieuwd (goed), onder meer: - zuidzijde voorgevel onder dak no. 6; - twee glas-in-loodpanelen onder dak no. 24 en 31; - één glas-in-loodpaneel onder dak no. 8. In de periode 2024-2025 zijn enkele panelen hersteld, onder meer het paneel boven de tochtdeuren van het hoofdportaal. <u>Gebreken(en):</u> - in een voorgaande periode zijn meerdere ruitjes provisorisch met kleurafwijkende ruitjes hersteld. Deze ruitjes zijn op de beschadigde ruitjes geplakt; - verspreid over de glas-in-loodramen zijn enkele ruitjes gescheurd of stuk; - diverse loodstrips zijn beschadigd/gebroken. Hierdoor staan meerdere ruitjes los in het loodnet; - meerdere glas-in-loodpanelen in de radvensters zijn fors gebold waardoor ruitjes los zijn komen te zitten, onder meer de zuidoostgevel onder dak no. 12-13; - door roestvorming van de brugijzers (T-ijzers) vertonen verspreid in de rondboogvensters enkele glas-in-loodpanelen doorbuiging; - enkele stopverfranden bij de T-ijzers zijn plaatselijk losgescheurd; - diverse ijzeren bindroeden zijn roestig. <u>Advies:</u> Glas-in-loodpanelen herstellen. <u>Advies:</u> Het glas in lood herstellen / uitvoeren conform de Uitvoeringsrichtlijn Glas-in-loodpanelen (URL 4002) van de Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM). Deze is te downloaden van de website ERM (www.stichtingerm.nl).	

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting/Advies	object no. 1162
b) zuidzijde voorgevel				R	 gebold glas-in loodpaneel onder dak no. 12-13 (foto 2024) In 2017 zijn meerdere glas-in-loodpanelen vernieuwd. Ook zijn twee glas-in-loodpanelen in het radvenster gerestaureerd, is de bevestiging van de glas-in-loodpanelen hersteld en zijn de panelen zowel aan de binnen- als aan de buitenzijde aangevoegd. <u>Gebreken(en):</u> - enkele glas-in-loodpanelen zijn gebold; - de vernieuwde glas-in-loodpanelen in het bovenlicht van de hoofdingang zijn onderling verspringend aangebracht.	
c) onder dak no. 22, 37-38, 42-43				M	<u>Gebreken(en):</u> - enkele glas-in-loodpanelen zijn fors gebold en enkele ruitjes vertonen breuk; - één glas-in-loodpaneel onder dak no. 22 is ernstig beschadigd mogelijk geforceerd; - aan de westzijde onder dak no. 43 zijn de glas-in-loodpanelen op elkaar aangebracht; - enkele bindroeden vertonen roestvorming. <u>Advies:</u> Enkele glas-in-loodpanelen restaureren. <u>Advies:</u> Het glas in lood herstellen / uitvoeren conform de Uitvoeringsrichtlijn Glas-in-loodpanelen (URL 4002) van de Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM). Deze is te downloaden van de website ERM (www.stichtingerm.nl).	

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting/Advies	object no. 1162
d) zuidelijke topgevel dak no. 13					 dak no. 22: glas-in-loodpaneel zuidzijde ernstig beschadigd (foto 2025)	
				S	<u>Gebrek(en):</u> - in de zuidelijke topgevel ter hoogte van de kapruimte is in de westelijke muuropening één glas-in-loodpaneel inclusief bindroeden losgekomen en ontzet. <u>Advies:</u> Glas-in-loodpaneel restaureren / opnieuw aanbrengen. <u>Advies:</u> Het glas in lood herstellen / uitvoeren conform de Uitvoeringsrichtlijn Glas-in-loodpanelen (URL 4002) van de Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM). Deze is te downloaden van de website ERM (www.stichtingerm.nl). topgevel zuidtransept: losgekomen glas-in-loodpaneel (foto 2024)	
2. enkel blank glas a) algemeen	G					

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting/Advies	object no. 1162
3. draadglas a) algemeen 4. voorzetglas a) algemeen	G		R		<u>Gebrek(en):</u> - aan de zuidzijde onder dak no. 38 is één ruit gescheurd, evenals aan de oostzijde onder dit dak. <u>Advies:</u> Gescheurde ruiten vervangen. <i>zuidzijde dak no. 38: gescheurde beglazing (foto 2022)</i>	
5. glasaansluiting binnenzijde a) algemeen (kit)				M	Voor zover niet nader genoemd. <u>Gebrek(en):</u> - de kitrand of welpasta is ondeugdelijk (los en/of verdroogd). <u>Advies:</u> De kitranden vervangen.	
b) kelderramen (kit) 6. glasaansluiting buitenzijde a) algemeen (stopverf)	G			M	Voor zover niet nader genoemd. <u>Gebrek(en):</u> - door roestvorming van de brugstaven en klepramen is het stopverf van de glas-in-loodramen losgescheurd en/of weggevalen; - het stopverf tegen de beglazing in enkele ramen is uitgehard en op meerdere plaatsen losgescheurd. <u>Advies:</u> Gescheurde, versteende en loszittende stopverfzomen uithakken en glassponning uitzuiveren. Houten sponningen tweemaal met een lijvige grondverf voorbehandelen, om het hout en houtverbindingen te beschermen en het intrekken van olie uit de stopverf tegen te gaan. Stalen sponningen goed ontroesten en conserveren. Sponningen afstoppen met lijnoliestopverf en deze minimaal 4 weken laten uitharden voor het overschilderen. Het schilderwerk binnen en buiten 2 mm opzetten tegen het glas.	

Rubriek	Kwalificatie*			Toelichting/Advies	object no. 1162
				<i>Het is duurzamer om de stopverfranden te vervangen door een elastische stopverfvervanger (bijvoorbeeld Monustop).</i> <i>zuidzijde dak no. 40: verharde en weggevalen stopverf (foto 2025)</i>	
b) vernieuwde glas-in-loodpanelen en kelderramen (stopverf)	G			Betreft de stopverf / Monustop (stopverfvervanger) tegen de vernieuwde glas-in-loodpanelen.	
c) algemeen (kit)	G				
VII SCHILDERWERK					
1. buitenschilderwerk hout					
a) algemeen		R		Voor zover niet nader genoemd. Het houtvochtgehalte (gewichtshoeveelheid vocht die hout bevat, uitgedrukt als percentage van het droge gewicht van het hout) is lager dan 18% (klasse 0), hetgeen goed is. In de periode 2024-2025 is het buitenschilderwerk op hout aan de zuidzijde onder dak no. 42-43 uitgevoerd. Ook het buitenschilderwerk van de balustrade dak no. 1 is deels uitgevoerd. <u>Gebrek(en):</u> - het buitenschilderwerk vertoont enige vervuiling. - plaatselijk is het buitenschilderwerk gebarsten. <u>Advies:</u> <i>Buitenschilderwerk op hout bijwerken / uitvoeren.</i> <u>Advies:</u> <i>Ingerot houtwerk, droogscheuren en openstaande houtverbindingen voldoende uitfrezen en met een blijvend elastische en goed hechtende twee-componenten reparatiemassa op basis van epoxy herstellen.</i> <i>Grote delen ingerot houtwerk vervangen.</i>	

<i>Rubriek</i>	<i>Kwalificatie*</i>				<i>Toelichting/Advies</i>	<i>object no. 1162</i>
b) dakkapellen				S	<u>Advies:</u> Het schilderwerk regelmatig, bijvoorbeeld met het reinigen van het glas, schoonmaken. Hiermee wordt voorkomen dat door het indringen van vervuilde stoffen de verf wordt aangetast. In 2017 is het buitenschilderwerk op hout uitgevoerd. De kwaliteit varieert van matig tot slecht. <u>Gebrek(en):</u> - in de periode 2024-2025 zijn herstelwerkzaamheden aan de dakkapellen uitgevoerd, slechts enkele delen zijn geschilderd. Meerdere delen staan nog in de grondverf; - verspreid vertoont het buitenschilderwerk van de dakkapellen veel scheurvorming; - plaatselijk is het buitenschilderwerk door de slechte onderliggende verflagen gebladderd waardoor plaatselijk kale delen houtwerk zichtbaar zijn; - glansverlies en verpoedering van de verf. <u>Advies:</u> Buitenschilderwerk op hout bijwerken / uitvoeren. Hierbij de ouder gebarsten verflagen geheel verwijderen. Ter plaatse een nieuw drie laag verf-systeem aanbrengen. <u>Advies:</u> Ingerot houtwerk, droogscheuren en openstaande houtverbindingen voldoende uitzetten en met een blijvend elastische en goed hechtende twee-componenten reparatiemassa op basis van epoxy herstellen. Grote delen ingerot houtwerk vervangen. 	
					dakkapel dak no. 10: fors gebarsten buitenschilderwerk (foto 2025)	

Rubriek	Kwalificatie*	Toelichting/Advies	object no. 1162
c) dakruiter (dak no. 1)	M	 dakkapel dak no. 9: delen nog in de grondverf (foto 2025) Gebrek(en): - het buitenschilderwerk van de houten lijsten rondom de dakruiter is verpoederd; - het buitenschilderwerk van de balustrade onder dak no. 1 is plaatselijk aan het bladderen. Advies: <i>Buitenschilderwerk op hout bijwerken / uitvoeren. Hierbij de ouder gebarsten verflagen geheel verwijderen. Ter plaatse een nieuw drie laags verfsysteem aanbrengen.</i> Advies: <i>Ingerot houtwerk, droogscheuren en openstaande houtverbindingen voldoende uitfrezen en met een blijvend elastische en goed hechtende twee-componenten reparatiemassa op basis van epoxy herstellen.</i> Grote delen ingerot houtwerk vervangen. dak no. 1: gebladderd buitenschilderwerk (foto 2025)	

<i>Rubriek</i>	<i>Kwalificatie*</i>				<i>Toelichting/Advies</i>	<i>object no. 1162</i>
d) gootlijsten, dakoverstekken hoger gelegen daken		R			In de periode 2024-2025 zijn nagenoeg alle overstekken van de hoge en platte daken geschilderd. <u>Gebreken(en):</u> - plaatselijk zijn de werkzaamheden slordig uitgevoerd, meerdere klossen zijn besmeurd met lichte verf; - op diverse plaatsen is over de oude slechte verflagen heen geschilderd; - enkele delen van het buitenschilderwerk zijn niet uitgevoerd / vergeten, onder meer onder dak no. 3-4 en 44. <u>Advies:</u> <i>Buitenschilderwerk op hout uitvoeren.</i> <u>Advies:</u> <i>Ingerot houtwerk, droogscheuren en openstaande houtverbindingen voldoende uitfrezen en met een blijvend elastische en goed hechtende twee-componenten reparatiemassa op basis van epoxy herstellen.</i> <i>Grote delen ingerot houtwerk vervangen.</i> <i>dak no. 44: onderzijde gootconstructie niet uitgevoerd (foto 2025)</i>	

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting/Advies	object no. 1162
e) toegangsdeuren voorgevel				M	 <i>dak no. 42: gootklos besmeurd met lichte verf (foto 2025)</i> Gebrek(en): het buitenschilderwerk van de toegangsdeuren van de westgevel onder dak no. 6-7 is flink verschaald, gebarsten en plaatselijk gebladderd. Advies: <i>Buitenschilderwerk op hout uitvoeren.</i> Advies: <i>Ingerot houtwerk, droogscheuren en openstaande houtverbindingen voldoende uitfrezen en met een blijvend elastische en goed hechtende twee-componenten reparatiemassa op basis van epoxy herstellen.</i> Grote delen ingerot houtwerk vervangen. <i>voorgevel westzijde: sterk verweerd buitenschilderwerk (foto 2025)</i>	
2. buitenschilderwerk metaal						
a) algemeen				M	Voor zover te controleren en voor zover niet nader genoemd.	

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting/Advies	object no. 1162
					<u>Gebrek(en):</u> - meerdere muurroosters vertonen roestvorming; - het buitenschilderwerk van de bekroning op de traptoren (dak no. 23) is vaal en/of plaatselijk gebladderd; - het buitenschilderwerk van de leuning van de buitentrapp aan de zuid- en westzijde van de kerk, is vaal geworden, beschadigd en/of gebladderd; - de roosters op de kelderkoekoeken zijn vaal geworden; - de klepel van de klok in de dakruiter vertoont roestvorming. <u>Advies:</u> Buitenschilderwerk op metaal uitvoeren. Verlaag plaatselijk verwijderen, ondergrond ontroesten en ontvetten. Geheel behandelen met corrosiewerende primer, grondverf en dekverf. <u>Advies:</u> Het onderhoud en/of restauratie van ferrometalen uitvoeren conform de Uitvoeringsrichtlijn Historisch Metaal (ferro) (URL 4012) van de Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM). Deze is te downloaden van de website ERM (www.stichtingerm.nl).	
b) bekroning dak no. 1 (dakruiter)	G				 <i>dak no. 23: gebladderd buitenschilderwerk bekroning (foto 2025)</i>	
3. binnenschilderwerk hout						
a) algemeen		R			Voor zover van afstand met behulp van een verrekijker te inspecteren. <u>Gebrek(en):</u> - het staalwerk vertoont enige geringe roestvorming. Voor zover niet nader genoemd. <u>Gebrek(en):</u> - het binnenschilderwerk van onder meer diverse binnendeuren, binnendeurkozijnen, kerkbanken en	

<i>Rubriek</i>	<i>Kwalificatie*</i>				<i>Toelichting/Advies</i>	<i>object no. 1162</i>
b) dakkapellen			M		binnentrappen is plaatselijk beschadigd of vertoont slijtage. <u>Gebreken(en):</u> - het binnenschilderwerk van de dakkapellen staat gedeeltelijk in de grondverf of is verschaald. <u>Advies: Binnenschilderwerk op hout uitvoeren.</u>	
c) buitenramen/ buitenraamkozijnen verdieping onder dak no. 42, 43	G				In de periode 2024-2025 uitgevoerd.	
d) buitenramen/ buitenraamkozijnen verdieping onder dak no. 37, 38, kelderramen/ kelderraamkozijnen	G					
4. binnenschilderwerk steen			R		<u>Gebreken(en):</u> - het binnenschilderwerk vertoont enige vervuiling; - het muurschilderwerk in de kelders is door vocht en zouten aangetast. <u>Advies: Muurschilderwerk met een vochtregulerende muurverf herstellen.</u>	
a) algemeen						
5. binnenschilderwerk metaal						
a) algemeen	G					
VIII BLIKSEMAFLEIDER						
1. installatie						
a) algemeen	G				In 2017 hersteld.	
2. functioneren						
a) algemeen					Het functioneren van de installatie en de weerstand zijn door ons niet gecontroleerd. <u>Advies: De installatie periodiek door een gespecialiseerd bedrijf laten controleren en doormeten conform de meetmethodes in de NEN 1014 (installaties van voor 1 februari 2009) / EN IEC62305 en NEN 3140. De frequentie is afhankelijk van de omstandigheden en kan variëren van jaarlijks tot eens in de drie jaar.</u>	
IX STAALWERK						
1. hang- en sluitwerk						
a) algemeen			R		Voor zover steekproefsgewijs gecontroleerd. <u>Gebreken(en):</u> - enkele klinkstellen van enkele binnendeuren vertonen slijtage; - enkele klinkstellen zijn niet origineel; - het onderste geheng van de buitendeur onder dak no. 36 is aan de achterzijde opgeroest; - enkele deurdrangers zijn niet goed afgesteld, waardoor enkele binnendeuren hard dichtslaan. <u>Advies: Hang- en sluitwerk herstellen.</u> <u>Advies: Om overmatige slijtage te voorkomen hang- en sluitwerk regelmatig smeren.</u>	

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting/Advies	object no. 1162
					 buitendeur onder dak no. 36: opgeroest gehang (foto 2025)	
2. klokkenstoel a) dakruiter (dak no. 1)		R			In 2017 is de klokkenstoel op rubberen blokken geplaatst, zodat de klokkenstoel de loodbekleding op de vloer niet beschadigt. <u>Gebreken(en):</u> - door eerdere roestvorming is het staalwerk plaatselijk dun geworden; - de klepel vertoont roestvorming en heeft zijdelingse speling.	
3. kruisen en bekroningen a) dak no. 1 (dakruiter)	G				Voor zover van afstand met behulp van een verrekijker te inspecteren.	
b) dak no. 23 (traptoren)	G				Voor zover van afstand met behulp van een verrekijker te inspecteren.	
4. muurroosters a) algemeen			M		In de periode 2017-2018 zijn enkele muurroosters vervangen. De werkzaamheden zijn naar behoren uitgevoerd. <u>Gebreken(en):</u> - verspreid over het muurwerk zijn enkele muurroosters roestig en/of doorgeroest. Door het oproesten van het staalwerk ontstaat schade aan het metselwerk. <u>Advies:</u> Verspreid enkele muurroosters vervangen.	

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting/Advies	object no. 1162
					 muurroosters onder dak no. 8 ernstig opgeroest en gebroken (foto 2024)	
5. diefijzers						
a) algemeen	G					
6. ankerwerk						
a) algemeen	G				Voor zover uiterlijk waarneembaar. De gevelankers zijn in het muurwerk niet te inspecteren.	
7. kelderroosters					<u>Gebrek(en):</u>	
a) oostzijde onder dak no. 38, 42	G				- het ankerwerk van de kapconstructie is roestig.	
8. voet- en verwarmingsroosters					<u>Gebrek(en):</u>	
a) algemeen	G				- de roosters vertonen roestvorming.	
X BEREIKBAARHEID / TOEGANKELIJKHEID						
1. buitenzijde						
a) algemeen			R		<u>Gebrek(en):</u>	
					- op dak no. 6 ontbreken direct boven de bakgoot enkele gecertificeerde dakhaken;	
					- de schetsplaten aan de binnenzijde van het dakbeschot zijn minimaal van afmeting.	
					In het kader van de Arbo-wetgeving is het verplicht dat personen die inspectiewerkzaamheden en/of onderhoudswerkzaamheden uitvoeren op daken en goten beveiligd moeten zijn tegen vallen.	
					<u>Advies:</u> Voor een gedetailleerd advies ter verbetering van de bereikbaarheid / toegankelijkheid van het monument kunt u contact opnemen met de preventiemedewerker van Monumentenwacht Noord-Brabant, telefoon 0411 - 64 33 66.	
b) klimbeugels dak no. 1						

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting/Advies	object no. 1162
(dakruiter)				S	<u>Gebreken(en):</u> - de klimbeugels op de torenhelm zijn roestig en niet gecertificeerd. <u>Advies:</u> Klimbeugels niet gebruiken. <u>Advies:</u> Dakruiter periodiek met behulp van een hoogwerker inspecteren. <i>dakruiter (dak no. 1): roestige klimbeugels (foto 2020)</i>	
2. binnenzijde a) algemeen			M		De balklagen van de platte daken zijn door de aanwezige plafonds niet te controleren. In de periode 2022-2024 zijn diverse loopbruggen verbreed en zijn plaatselijk extra leuning en aangebracht. Echter voldoen de loopbruggen nog niet aan de huidige richtlijnen. <u>Gebreken(en):</u> - op de zolders onder dak no. 16 t/m 19, 20-21, 26 t/m 28, 32 t/m 35, 40 en 46 t/m 49 zijn geen loopbruggen aanwezig. Deze kapconstructies zijn niet veilig bereikbaar; - de aanwezige loopbruggen zijn slechts van één leuning voorzien; - door het ontbreken van een inspectieluik is de kapconstructie van de spits dakruiter (dak no. 1) niet te inspecteren; - meerdere houten ladders in de kapruimten zijn verzwakt en onbetrouwbaar; - diverse laddertjes in de kapconstructies zijn onbetrouwbaar. <u>Advies:</u> Loopbruggen aanbrengen en bestaande loopbruggen voorzien van twee leuning. <u>Advies:</u> Zwakke laddertjes vervangen en vastzetten. <u>Advies:</u> In het plafond onderaan de torenspits een inspectieluik of inspectiegaten voorzien van gaas aanbrengen.	

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting/Advies	object no. 1162
XI DIVERSEN	G				<u>Advies:</u> Meerdere verzwakte ladders vervangen.	
1. stoepen en bestratingen						
a) algemeen						
2. reserveleien						
a) algemeen					In de cv-ruimte en in buitenruimte no. 2 staan enkele reserveleien op voorraad.	
3. begroeiing					Tegen enkele gevels is klimopbegroeiing aanwezig. In buitenruimte no. 3 is veel klimopbegroeiing op de grond aanwezig.	
a) algemeen					<u>Advies:</u> Klimopbegroeiing vrijhouden van onder meer muuropeningen, daken en goten of begroeiing geheel verwijderen.	
4. technische installaties	G				Controle op de werking van de zich in of op een gebouw bevindende technische installaties valt buiten de inspectie door de Monumentenwacht.	
a) algemeen					De inspectie van de elektrotechnische installatie heeft uitsluitend betrekking op de bevestiging en uiterlijke toestand.	
b) elektrotechnische installatie	G				<u>Advies:</u> Betreffende de juiste functionering van de elektrotechnische installatie, deze periodiek laten controleren en doormeten volgens NEN 3140 door een ter zake gespecialiseerd inspectiebedrijf. Bedrijven, (semi) overheden en verhuurders / beheerders zijn volgens de Arbowet verplicht de elektrotechnische installaties in hun panden periodiek te laten inspecteren conform de normen NEN 3140 (bestaande gebouwen). Ook voor particulieren is het raadzaam en veilig om een dergelijke inspectie te laten uitvoeren. Nieuwe elektrotechnische installaties moeten voldoen aan NEN 1010. Ook als een bestaande installatie wordt uitgebreid of aangepast.	
5. brandblusmiddelen					De brandblusmiddelen in het monument zijn volgens de aanwezige keuringsstickers voor het laatst in juni 2024 gekeurd.	
a) algemeen	G				<u>Advies:</u> De brandblussers eenmaal per twee jaren en brandslangen jaarlijks laten controleren door een deskundig persoon werkzaam bij een REOB gecertificeerd bedrijf en voorzien van een gedateerde keuringssticker. Mogelijk kan de brandverzekeraar andere polisvoorwaarden hebben omtrent de frequentie van de keuring van brandblussers.	
6. rookmelders						

<i>Rubriek</i>	<i>Kwalificatie*</i>				<i>Toelichting/Advies</i>	<i>object no. 1162</i>
a) algemeen					In de parochiezaal is één rookmelder (werkend op batterijen) aanwezig. De werking van de rookmelder is niet door ons gecontroleerd. <u>Advies:</u> Een rookmelder met batterijen dient elke drie maanden te worden getest.	